

Jászkeszeg (*Leuciscus idus*) a Balaton keleti medencéjében

Harka Ákos

A jászkeszeg a nem túl sebesen áramló vizeket kedveli, de ritkán állóvizekből is előkerül. A Balatonból elsőként Vutskits György, a keszthelyi főgimnázium tanára írta le 1895-ben. A faj 1942-ig rendre szerepelt a tóról közreadott faunalistákban, ám ezt követően évtizedeken át nem volt adatunk róla. Mivel a Zalából és a folyó által táplált Kis-Balatonból a múlt század kilencvenes éveiben több helyről is sikerült kimutatni, várható volt, hogy ismét előkerül a Balatonból is. Az ezredforduló táján ez be is következett: 1999-ben Tihanynál, 2002-ben Keszthelynél fogtak a kutatók 1–1 példányt, de a faj mind a mai napig ritkaság a tóban.

2020. május 16-án Varga Nimród hetedik osztályos diák egy halfotóval kiegészített e-mailt küldött a Magyar Haltani Társaságnak, melynek lényege a következő:

„Ezt a halat ma délután fogtam Siófoknál a Balatonból, a Sió-zsilíptől északra kb. másfél kilométerre.

A Balatonból Siófoknál fogott jászkeszeg (Varga Nimród felvétele)

Ránézésre vörösszárnyú keszegnek gondoltam, de aztán rájöttem, hogy valami más. Esetleg jászkeszeg lenne?”

Miután a feltételezést megerősítettük, úgy döntöttünk, közreadjuk a kapott hírt, ezzel is biztatva a horgászokat, hogy a ritka fajok fogásáról küldjenek hasonló értesítést a haltanitarsasag@gmail.com címre.

A lápi póc (*Umbra krameri*) újabb előfordulási adatai a Dong-éri-főcsatornán

Halasi-Kovács Béla, Nyeste Krisztián

2019. szeptember 28-án a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében a Dong-éri-főcsatorna több szakaszán végeztünk halfaunisztikai vizsgálatokat. Ennek során a vízfolyás két pontján [Jászszentlászló (Y710858; X135462); Pálmonostora (Y717359; X139758)] a lápi póc több adult egyedét fogtuk.

A Tisza vízgyűjtőjén élő lápipóc-populációk egyrészt az amurgéb térnyerése, másrészt a szélsőséges vízjárás okán drasztikusan visszaszorultak az utóbbi években. A faj legutóbbi előfordulási adata a Dong-éri-főcsatornából 2001-ből származik. Akkor a petőfiszállási szakaszon regisztrálták a jelenlétét, azóta publikus előfordulási adatokról nincs tudomásunk. A rövid életciklusú és a környezeti tényezők változására érzékeny lápi póc esetén kisebb környezeti változás is a populáció eltűnését okozhatja, ezért is különösen jelentős minden új előfordulási adata. Örvendetes, hogy az egykori érből sehonnán nem került elő az amurgéb, ám a vízfolyás felső szakasza a szélsőségesen száraz időjárás következményeként tartósan kiszáradhat, de a középső szakaszon is csak sekély vízborítás jellemző. A jelen vizsgálat során a pálmonostorai szakaszon sekély, de folytonos a vízborítás, míg a jászszentlászlói szakaszon

Nincs elegendő víz a Dong-éri-főcsatorna jászszentlászlói szakaszán (Nyeste Krisztián felvétele)

csak nedves mederfelszín volt jellemző. Az itt fogott példány egy műtárgy közelében megmaradt mélyedésből került elő. A faj hosszú távú fennmaradásához elengedhetetlen, hogy ezek a szakaszok a száraz időszakban se száradjanak ki teljesen, így a vízfolyás teljes hosszában legalább 40–60 cm-es vízmélységet javaslunk biztosítani az egész év során.